

FITXA⁶ DE L'ACTIVITAT PALANCA A204 TUTORIA ENTRE IGUALS

Títol de l'activitat i breu descripció	Tutoria entre iguals La tutoria entre iguals és una activitat d'aprenentatge cooperatiu, a partir de la qual un alumne tutor, aprèn ensenyant al seu company (alumne tutoritzat), que a la vegada aprèn gràcies a l'ajuda personalitzada i permanent. Es solen diferenciar diferents tutories segons: L'alumnat participant: • Tutories entre iguals de la mateixa edat. • Tutories entre alumnes i alumnes d'edats diferents. L'organització: • Tutoria fixa. • Tutoria recíproca.
Finalitat de l'activitat / acció	Enteses com un mecanisme d'atenció a la diversitat, l'objectiu de les tutories entre iguals acostuma a ser doble: pel que fa a l'alumne tutoritzat, millorar determinades competències cognitives (en ocasions, també actitudinals); pel que fa a l'alumne tutor, treballar certes competències metacognitives, com ara l'autonomia, la responsabilitat i la consolidació de coneixements. En el marc del programa que ens ocupa, la finalitat és acompanyar i realitzar un seguiment personalitzat per enfortir l'autoconcepte i la inclusió personal, social i escolar de l'alumnat més vulnerable, relacionada amb el desenvolupament competencial i la corresponsabilitat de tots els agents de la comunitat educativa implicats.
Objectius	Mínims: 1. Contribuir a una bona adaptació personal, social i escolar de l'alumnat tutoritzat per crear un clima de confiança mútua entre aquest i l'alumnat tutor. 2. Proporcionar el suport en la realització de tasques puntualment i, si cal, perquè l'alumne obtingui un rendiment d'acord a les seves possibilitats.

⁶ La Conselleria d'Educació i Universitats presenta un model de fitxa resumida i adaptada a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En cas que els centres necessitin fer la lectura de la fitxa completa, aquesta està inclosa a l'apartat D del Catàleg PROA+ que poden trobar publicat a la pàgina web del programa.

Programa cofinançat pel Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports i pel Fons Social Europeu Plus (FSE+)

	3. Ser un mediador eficaç davant els possibles conflictes que sorgeixin en l'entorn escolar, canalitzar les seves dificultats i orientar-lo cap a la recerca de solucions eficients. 4. Encoratjar els seus esforços diaris afavorint confiança en un mateix i en les seves possibilitats. 5. Compartir amb ell experiències lúdiques, tant en l'àmbit de relació interpersonal com amb el seu grup de referència. 6. Oferir-li la possibilitat de tenir un "gran amic" a l'entorn escolar.
	Òptims: 1. Incrementar el percentatge d'alumnat que assoleix els objectius i les competències clau corresponents. 2. Millorar la competència emocional i les habilitats d'interacció social de l'alumnat per a aconseguir una major integració socioeducativa. 3. Desenvolupar intervencions educatives i canvis organitzatius i metodològics que donen resposta a les necessitats educatives des d'una perspectiva inclusiva. 4. Implicar als estudiants en la creació d'un clima de benestar en el qual tots puguin aprendre i créixer com a persones. 5. Facilitar la integració de l'alumnat al centre. 6. Afavorir l'èxit acadèmic i personal de tot el nostre alumnat. Desenvolupar la intel·ligència emocional i les habilitats d'escolta activa. 7. Millorar la convivència en el centre. 8. Prevenir l'assetjament escolar i propiciar el benestar de tota la comunitat educativa.
Responsable/s	• L'equip directiu que ha liderat pedagògicament l'activitat palanca, facilita la seva inclusió en el Pla Estratègic de Millora (PEM), vetlla per la seva implementació i en fa el seguiment. • L'EOSA o el Departament d'Orientació coordina les actuacions de l'alumnat tutor i en porta un seguiment a través de reunions periòdiques, així com amb el professorat de l'alumnat tutoritzat. • Els tutors del grup-classe que realitzen el seguiment de l'evolució acadèmica i personal de l'alumnat tutor i de l'alumnat tutoritzat. • L'alumnat tutor és l'encarregat d'acompanyar a l'alumnat tutoritzat.

Professorat i altres professionals que hi participen	• Els docents dels grups d'alumnat que es desenvolupen l'activitat. • L'equip educatiu que aplica i avalua la seva execució i resultats.
Diagnosi de competències i necessitats de formació del professorat i altres professionals	Atenent les competències clau regulades a la LOMLOE, l'alumnat tutor ha de tenir tant competències socials com competències en comunicació lingüística i competència digital, entre d'altres. Per a reforçar i adaptar aquestes competències al programa, es preveu una formació, tant inicial com contínua, adreçada a l'alumnat tutor. No es preveuen necessitats de formació específiques, si be es poden tenir en compte aspectes d'aquesta activitat palanca dins la formació en el centre (FeC) o en formacions intercentres (FiC). En qualsevol cas, els centres de les mateixes zones d'escolarització i/o adscripció podran establir mecanismes de coordinació.
Característiques de l'alumnat implicat	Alumnat tutoritzat: • Amb dificultats acadèmiques i/o necessitat de suport emocional per superar el pas del col·legi a l'institut. • Amb baix rendiment. • Repetidor. • Absentista. • Amb problemes de conducta. • Amb un context familiar desfavorable. Alumnat tutor: • Alumnat d'educació primària, d'ESO, FPB, Batxillerat i FP amb formació per donar suport a aquest alumnat. Figura de "germà gran".
Àrees o àmbits on s'aplica	Per les seves característiques, l'activitat està especialment dissenyada per dur-se a terme de forma transversal a nivell de centre.
Metodologia. Com es desenvoluparà l'activitat	Ensenyament presencial: • Tutories entre iguals de la mateixa edat. En aquest esquema, tutor i tutoritzat són alumnes del mateix curs, generalment companys de classe. • Tutories entre alumnes d'edats diferents. Aquí, el rol del tutor és protagonitzat pels alumnes de cursos superiors als de l'alumnat tutoritzat. En aquest cas, el tipus de relació és bàsicament asimètric i sovint s'utilitza com a estratègia de model positiu i reforç

	compensatori. Tutoria fixa: Els rols d'alumnat tutor i alumnat tutoritzat no canvien. Tutoria recíproca: Els alumnes alternen el rol de tutor i tutoritzat, procediment que aproxima la lògica de la tutoria a la de l'aprenentatge cooperatiu. De tal manera que l'oportunitat de mediació s'atorga d'igual manera a tots dos membres de la parella per tal de posar en marxa estratègies, afrontar conflictes cognitius, reestructurar els seus esquemes cognitius, generar o modificar els coneixements que ja tenien (Zambrano i Gisbert, 2013). La durada i freqüència de les tutories pot ser molt variable entre programes, tant en un esquema com en l'altre. Per exemple, els patrons amb més dosificació solen programar dues o tres sessions setmanals de tutories, d'una durada aproximada de 30 minuts al llarg d'un període comprés entre quatre mesos i un curs escolar. Així mateix, els programes de tutories entre iguals poden diferir en funció de l'àrea curricular treballada (llengües, matemàtiques,...), així com dels perfils socials i acadèmics d'alumnes tutors i tutoritzats.
Espais presencials o virtuals necessaris	Qualsevol espai del centre. Per al procés d'ensenyament virtual s'utilitzarà el portal o plataforma del centre.
Recursos i suports necessaris de l'escola/ professorat	• Recursos humans: alumnat participant, tutor d'aula, Departament d'Orientació o EOSA i equip directiu. • Recursos materials d'ús comú en el centre, d'acord amb les temàtiques requerides per a les sessions. • Recursos organitzatius: fitxes de registre i seguiment i rúbrica d'avaluació.
Recursos necessaris de l'alumnat	Per a aquesta activitat palanca no calen més recursos que aquells que habitualment requereix l'alumnat en l'escolarització ordinària. Especial menció requereix l'atenció de l'alumnat més vulnerable.

Cost estimat dels recursos addicionals i de suports (extraordinaris)	Concepte	Import		
	Formació acreditable pel professorat, que després l'implementarà a l'alumnat participant, per parts dels assessors PROA+.	Assumit per l'Administració.		
Accions, tasques i temporització	Tasques proposades	1rP	2nP	3rP
	Sensibilització i informació: primera fase d'apropament al programa per part de tota la comunitat educativa. Presentació de l'activitat palanca per aconseguir aliances, implicació i coresponsabilitat.	X		
	Procés de contextualització de l'activitat palanca a les necessitats del centre: s'establiran els objectius que es volen aconseguir, així com els agents que hi participaran, recursos, costos, seqüenciació d'activitats, etc.	X		
	Inclusió de l'activitat palanca a la PGA i al PAT del centre.	X		
	Formació del professorat i alumnat, l'objectiu primordial és formar cadascun dels agents que hi participen, segons el paper que exerceixen en l'activitat palanca.	X	X	X
	Desenvolupament de l'activitat palanca: assignació de les parelles (tutor-tutoritzat), tutories formals i informals entre l'alumnat i el coordinador.	X	X	X
	Avaluació de l'activitat palanca. En aquesta activitat, el professorat, l'alumnat i la família, avaluaran l'eficàcia i l'eficiència comparant els resultats obtinguts amb el plantejament inicial. Com a eina d'avaluació s'emprarà una fitxa de seguiment i una rúbrica.	X	X	X
	Memòria i propostes de millora. En la memòria de l'activitat palanca deixar			X

Programa cofinançat pel Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports i pel Fons Social Europeu Plus (FSE+)

	constància d'una comparació entre objectius inicials i resultats obtinguts.			
--	--	--	--	--